

A túlélőkről... Kádár Pál:
Az öreg és az ÖFE
Novum Publishing,
2013.

*„Ne hódolj és ne hódíts,
ne csatlakozz a hadhoz.
Maradj feleslegesnek,
a titkokat ne lesd meg.
S ezt az emberiséget,
hisz ember vagy,
ne vedd meg.”*

Hogy Attilának éppen ezek a sorai jutnak eszembe, ma és itt, az nem meglepő. Amikor azonban egy haláltáborban mondogatja egy munkaszolgálatos, elmebaj.

Pedig hát ez a habitus jellemzi Kádár Pál egész önéletrajzát. Deák László, az Orpheusz adta ki 2006-ban. Becsületére váljon. Mert ez a másfél száz oldalas kötet nem a szó szoros értelmében vett szépirodalom. Ilyen ambíciói ennek a ma már kilencedik évtizedét taposó magyar orvosnak – nyugodtan mondhatjuk – nincsenek. Írása csendes, tárgyilagos. Egy vidéki zsidó fiúcska története. A harmincas évek boldog, gyanútlan kiskamaszáról szól, aki a vészidőszakban válik felnőtté, a negyvenes évek borzalmaiban.

A holokausztnak – mint mindenütt a világban – magyar nyelven is gazdag irodalma van. Kezdve a Nobel-díjas Elie Wiesellel, akit – ma sem értem, miért – nem tart számon a magyar irodalom. Az Erdélyből származó világhírű írónak még csak a nevét sem említik a honi irodalomtörténetek. Azután itt van a *Sorstalanság* írója, az ugyancsak Nobel-díjas Kertész Imre.

Nagy elődei után Kádár Pál miben tud számunkra újat mondani? Két dologban mindenesetre. Egyrészt

az előzmények pontos rajzában. Abban, ahogy a falusi kislány ráébred, hogy nem egészen olyan, mint a többiek. Másrészt, és ez talán még fontosabb: megérteti az olvasóval, hogy a holokauszt a túlélők életét is tönkretette. Méghozzá megváltoztathatatlanul és véglegesen.

„Lesz-e még béke valaha a megtiport, egymásra uszított emberi szívekben?” A kérdés ma is válasza vár.

Az eddig elmondottakat Kádár Pál új könyve, *Az öreg és az ÖFE* teszi időszerűvé. Ebben a nyolcvan oldalas füzetben – több mint hatvan évvel az európai történelem egyik legszégyenletesebb fejezete után – ismét felteszi a kínzó kérdést az író.

„A könyv néhány idős... holokausztot túlélő orvos találkozásairól... szól” – rekapitulál a fűszöveg.

Egy öregember hatyúdala – mondanánk, ha nem tudnánk, hogy a hatyúk dalai milyen reménytelenek. Ez a szerző azonban reménykedik. Ezért mondja el újra meg újra azt az álmát, hogy egyszer el fognak tűnni a származási és vallási előítéletek, amelyek tönkretették nemzedékek életét.

A könyv a 2013-as évszámot viseli, Ausztriából postázták, és nem tüntet fel sem postai címet, sem kiadási helyet. Ami rosszabb, nem lektorálták, és a jelek szerint nem volt korrektora sem. A fűszöveg még a címben szereplő ÖFE jelentését sem magyarázza meg. Így aztán nehezen olvasható ez a jobb sorsra érdemes, megrendítő szöveg.

Két kortörténeti dokumentum, ami mellett nem mehet el érzéketlenül a mai zavaros világ embere sem.

Ferdinandy György

IRATKOZZON FEL A MAGYAR NAPLÓ LEVELEZŐLISTÁJÁRA!

*Csatlakozzon elektronikus hírlevelünk népes olvasótáborához,
és a jövőben tájékoztatást kap rendezvényeinkről és új kiadványainkról.*

Küldje el nevét és e-mail címét az **info@magyarnaplo.hu** e-mail címre,
vagy iratkozzon fel honlapunk Hírlevél rovatában:

<http://www.magyarnaplo.hu>